

VETERINAAR- JA TOIDUAMET

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa investeeringud
maapiirkondadesse

Taimkaitsevahendite jääkide kontrolliprogrammi 2007 – 2016. aasta tulemused

Kadi Padur

Veterinaar- ja Toiduamet

30.11.2017

VTA ja PMA poolt teostatav TKVJ seire

- Veterinaar- ja Toiduamet (VTA) ning Põllumajandusamet (PMA) analüüsivad igal aastal erinevatest Eestis käideldavatest toidugruppidest taimekaitsevahendite jääke (TKVJ).
- Kontrollprogrammi eesmärk on kontrollida, kas toit vastab toiduohutusele kehtestatud nõuetele.
 - Lisaks on PMA eesmärk kontrollida, kas taimekaitsevahendeid on kasutatud nõuetekohaselt.

Kontrollprogrammi rahvusvaheline eesmärk

- Euroopa Toiduohutusamet (EFSA) kogub TKVJ analüüsitulemusi, et anda ülevaade pestitsiidide esinemise kohta kõige enam tarbitavates toidugruppides ning hinnata riske, tulenevalt Euroopa tarbijate TKVJ kokkupuutest.
- EFSA annab soovitusi, mis aitaksid suurendada Euroopa kontrollisüsteemide tõhusust, et tagada tarbijate kaitse kõrge tase.
- Põhineb detailisel andmeanalüüsil.

Ettekande eesmärk

Anda ülevaade Eestis 2007 – 2016. aastani VTA ja PMA poolt erinevatest toitudest võetud proovides sisaldunud taimekaitsevahendite jääkidest.

Taimkaitsevahendite jäägid (1)

- Taimkaitsevahendid on pestitsiidid, mida kasutatakse peamiselt selleks, et vältida kasvatatavate kultuuride hävimist taimehaiguste ja kahjurite tõttu¹.
- Reguleeritud Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määrusega 396/2005, millega on kehtestatud maksimaalsed toidus ja söödas sisalduda võivad taimkaitsevahendite jääkide kogused.

¹ – <http://www.efsa.europa.eu/en/topics/topic/pesticides>

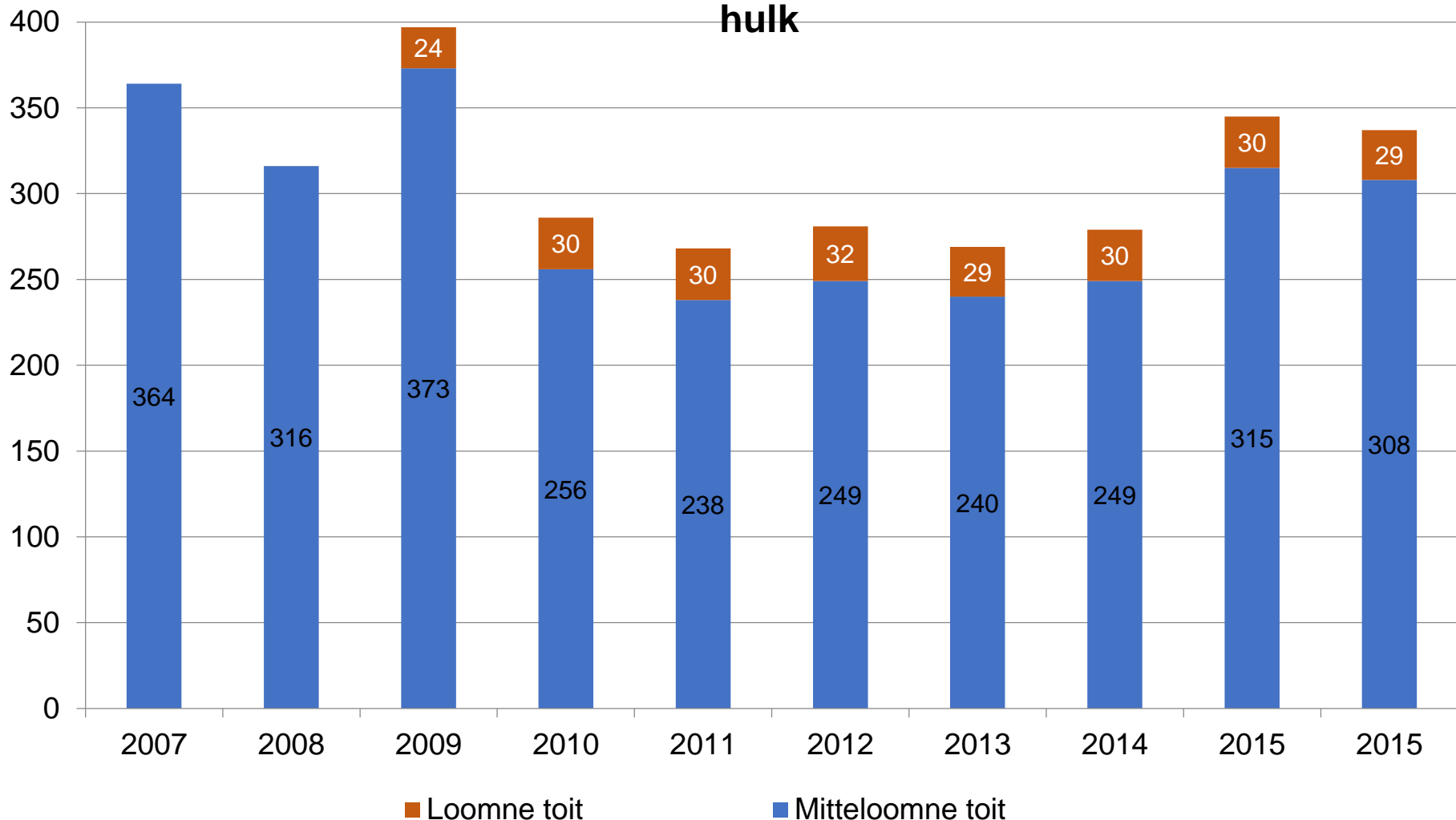
Taimkaitsevahendite jäägid (2)

- Taimkaitsevahendite (TKVJ) leidumine toidus ei tähenda, et vastav toit oleks inimese tervisele ohtlik.
- Juhul, kui TKVJ leidub toidu vastavalt toiduohutusele kehtestatud nõuetele ehk kehtestatud piirnorme ei ole ületatud, on toit ohutu. Ka vähese piirnormi ületamise korral ei pruugi toit kohe inimese tervisele ohtlik olla. Ohtlikud TKVJ kogused on enamasti oluliselt kõrgemad, kui toidus sisalduda lubatud kogused.
- Juhul, kui TKVJ piirnorm on ületatud, siis kutsutakse toit turult tagasi.
- Jääkide piirnorm on kõrgeim õigusaktidega lubatud toidus või söödas sisalduv või selle pinnal esinev pestitsiidide jäägi kontsentratsioon, mis põhineb heal põllumajandustaval ja rohkem ohustatud tarbijate kaitsmiseks vajalikul madalaimal tarbija-kokkupuutel.

2007 - 2016. a võetud taimekaitsevahendite jääkide proovide

30.11.2017

hulk

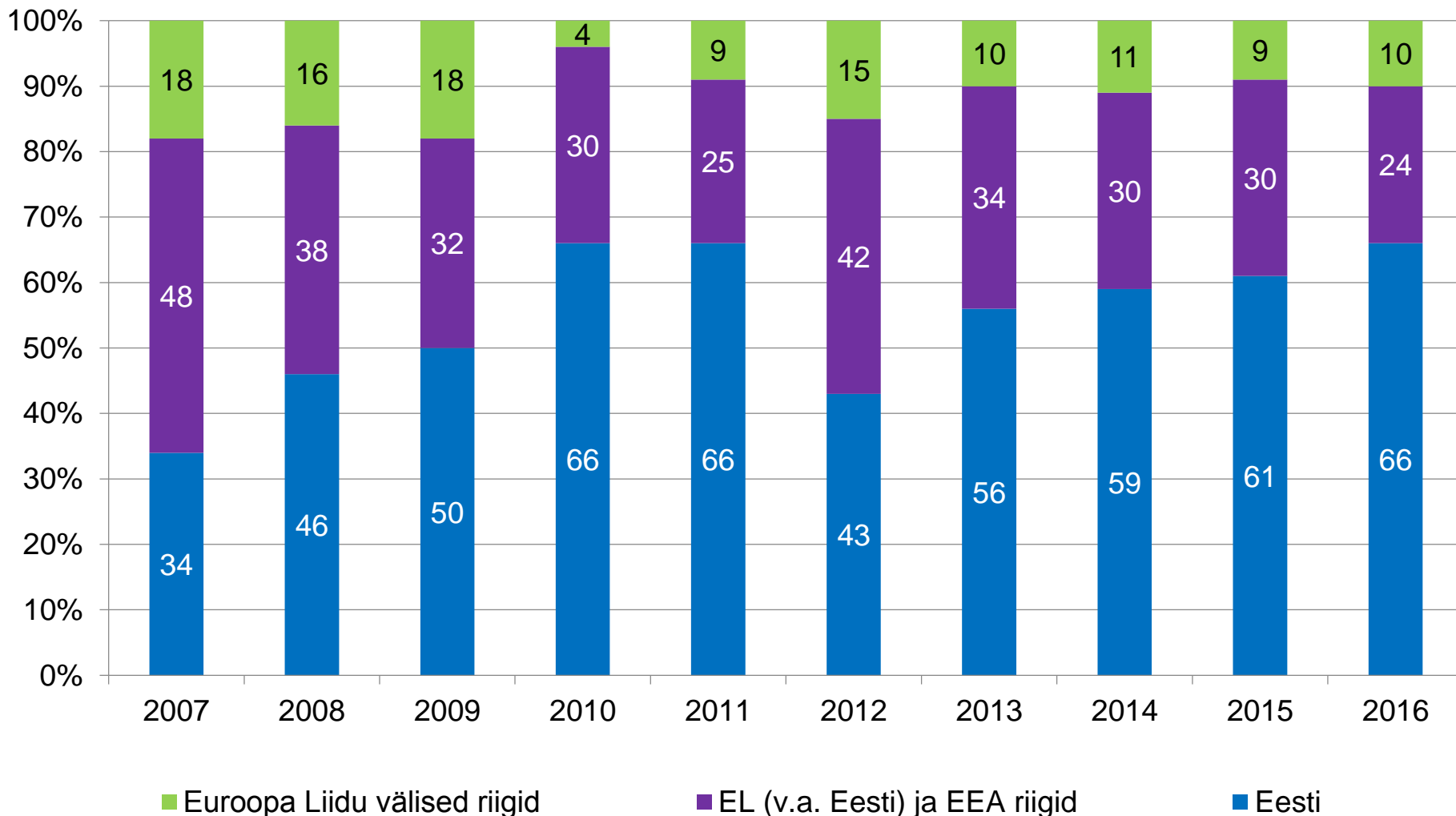

- VTA ja PMA on 2007 – 2016. aastani kokku võtnud 3124 proovi TKVJ sisalduse nõuetele vastavuse kontrollimiseks.
- Proove võetakse kõikidest toidukäitlemisetappidest.

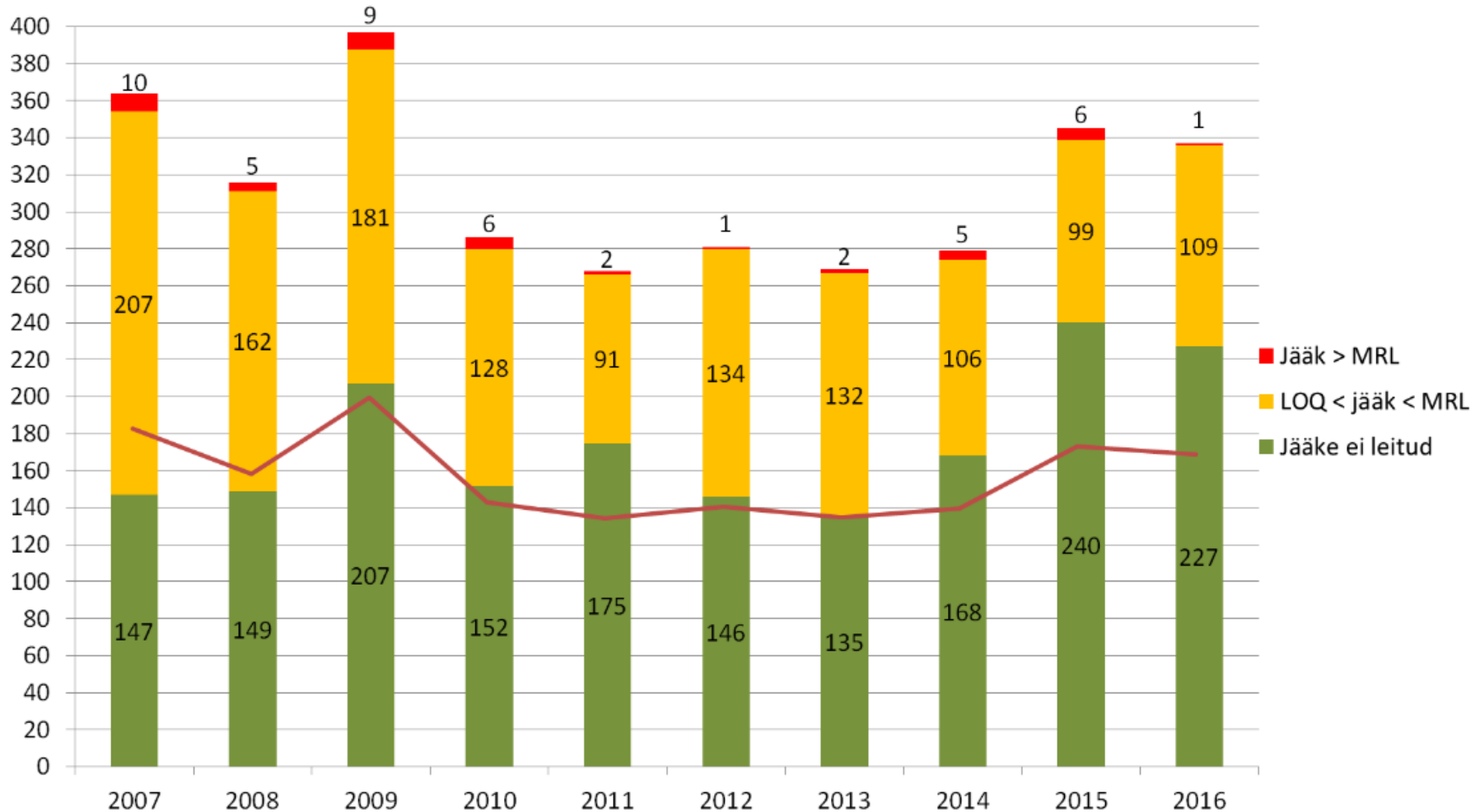
Eestis analüüsitud toidu päritolu

30.11.2017

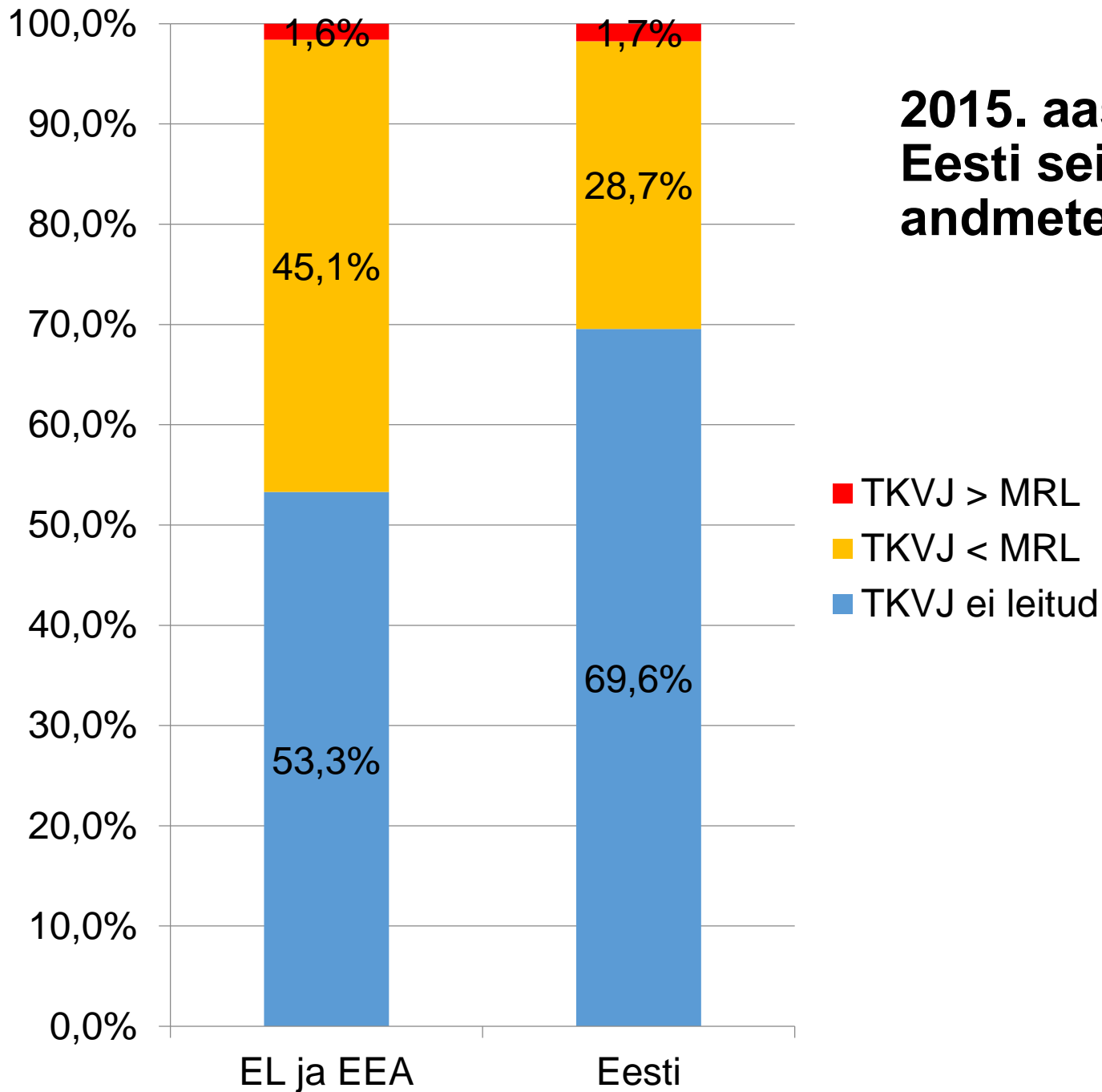
Proovide osakaal vastavalt toidu päritolule

TKVJ analüüsitulemused 2007 – 2016. aastal

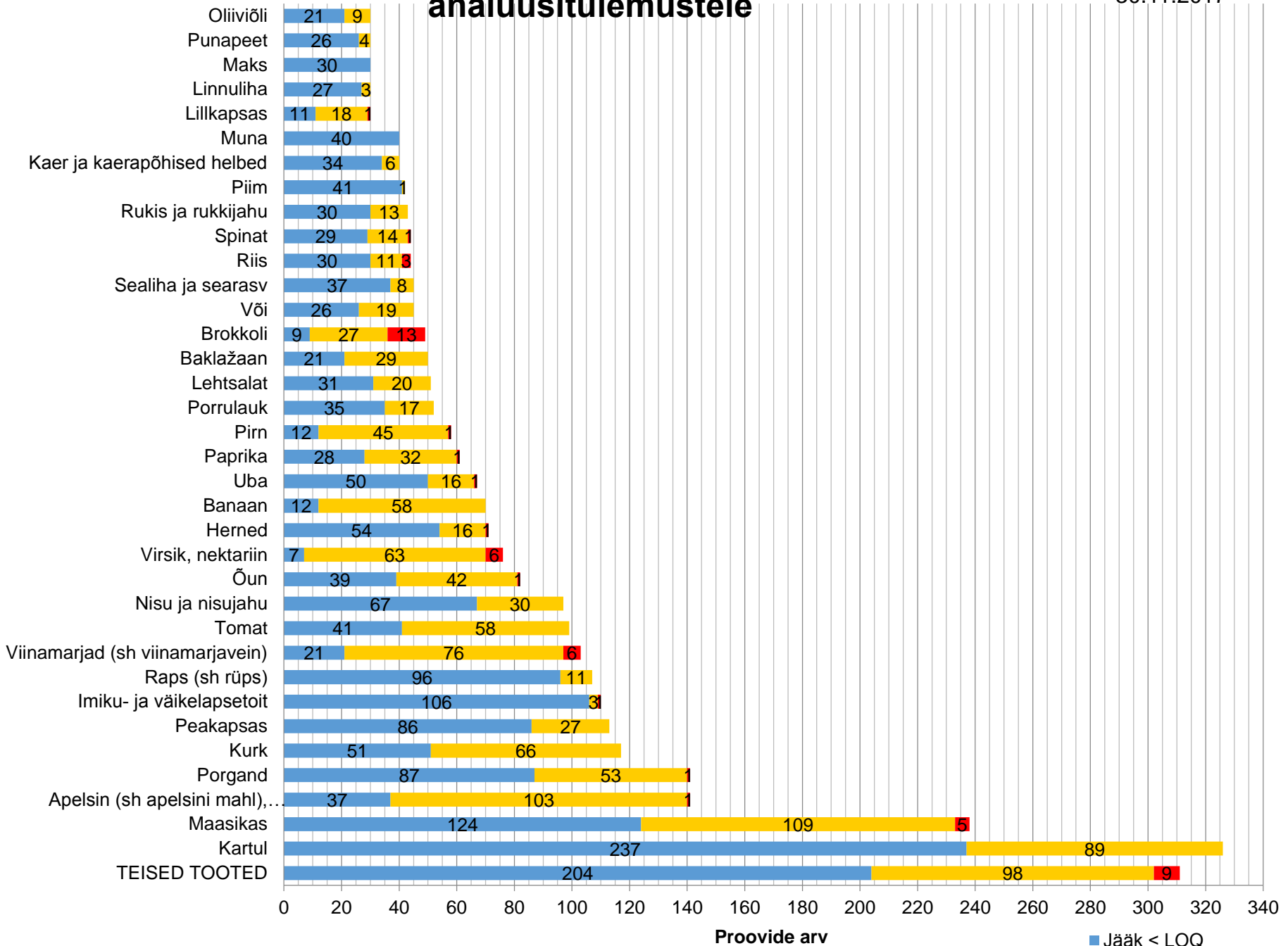
2015. aasta EFSA ja Eesti seiretulemuse andmete võrdlus

2007 - 2016.a uuritud toidugrupi proovide arv vastavalt

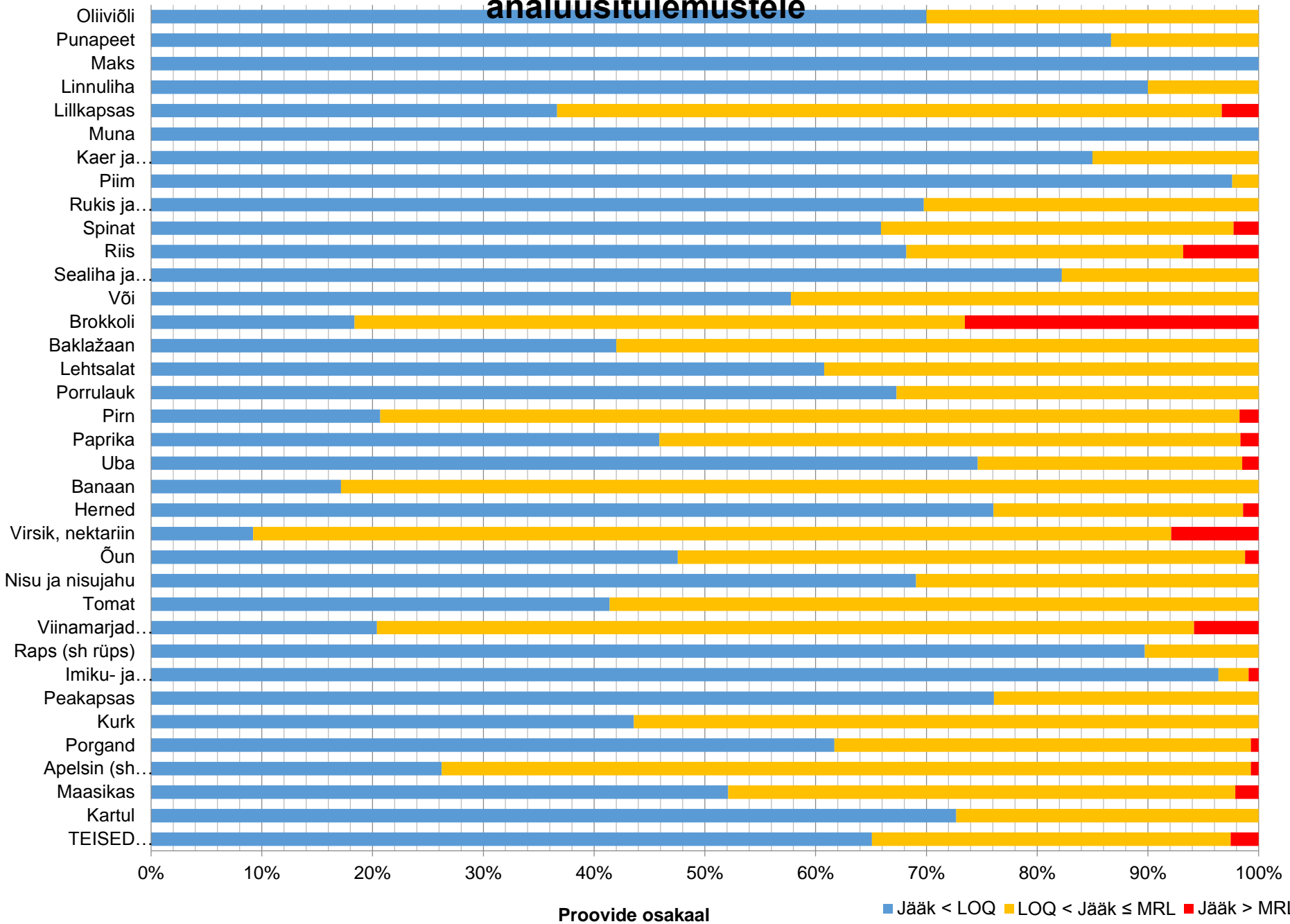
30.11.2017

analüüsitulemustele

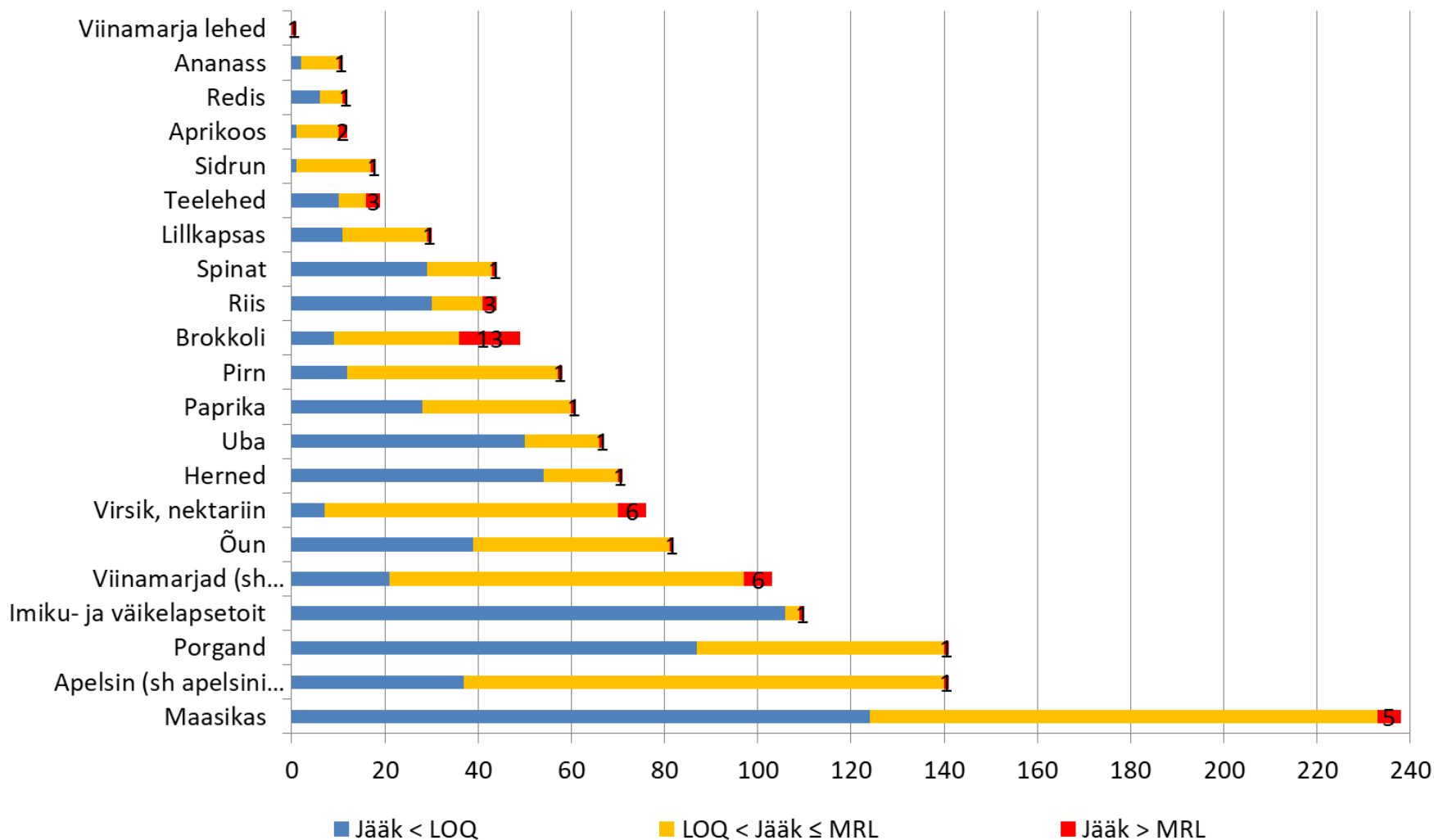

2007 - 2016.a uuritud toidugrupi proovide arv vastavalt analüüsitulemustele

30.11.2017

Toidugrupid, millest on 2007 – 2016. aasta jooksul leitud vähemalt ühel korral TKVJ, mille kontsentratsioon on ületanud MRLi

EFSA 2015.a kokkuvõte toidugruppidest, millest MRLi ületanud jääke on leitud (1)

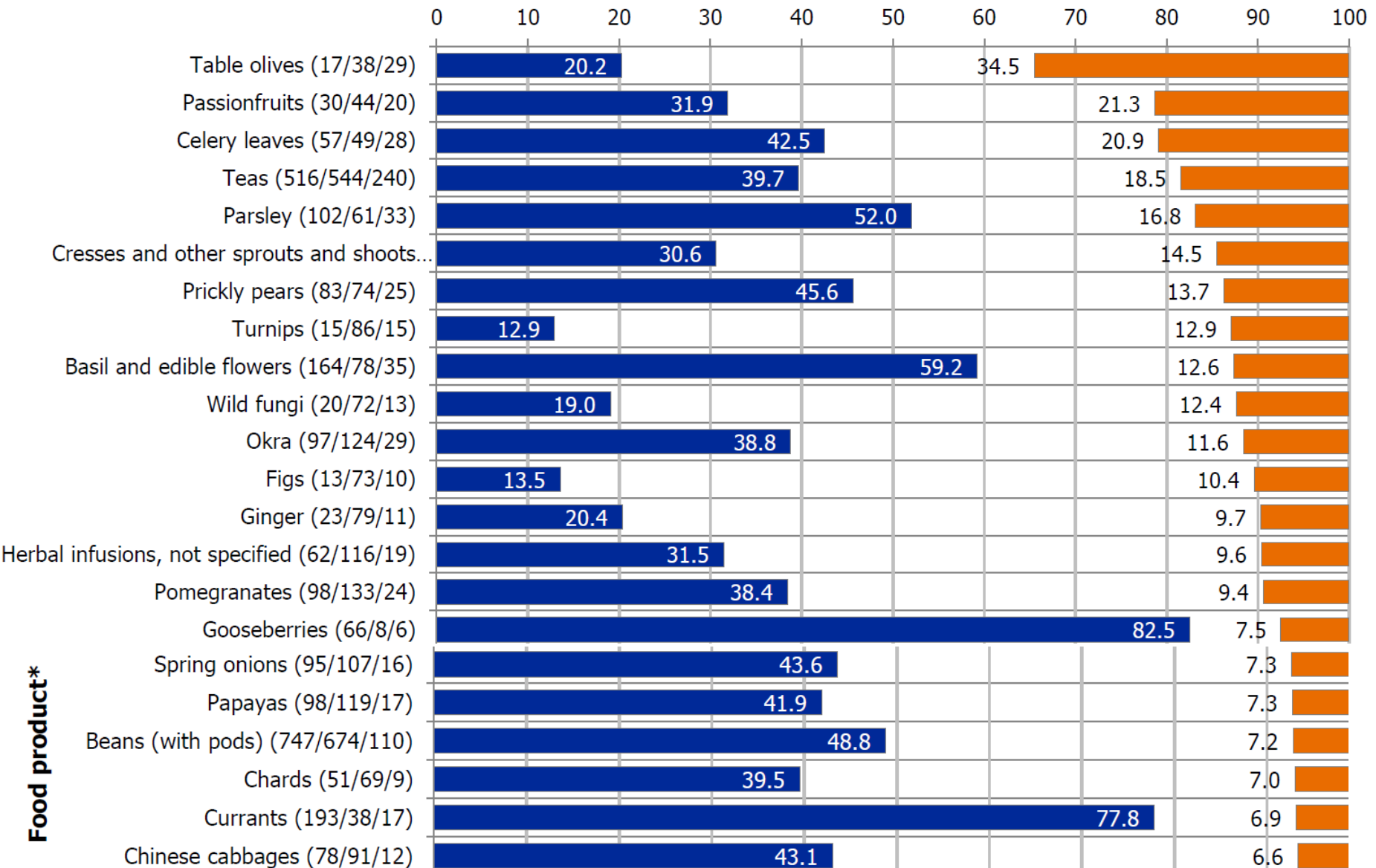
30.11.2017

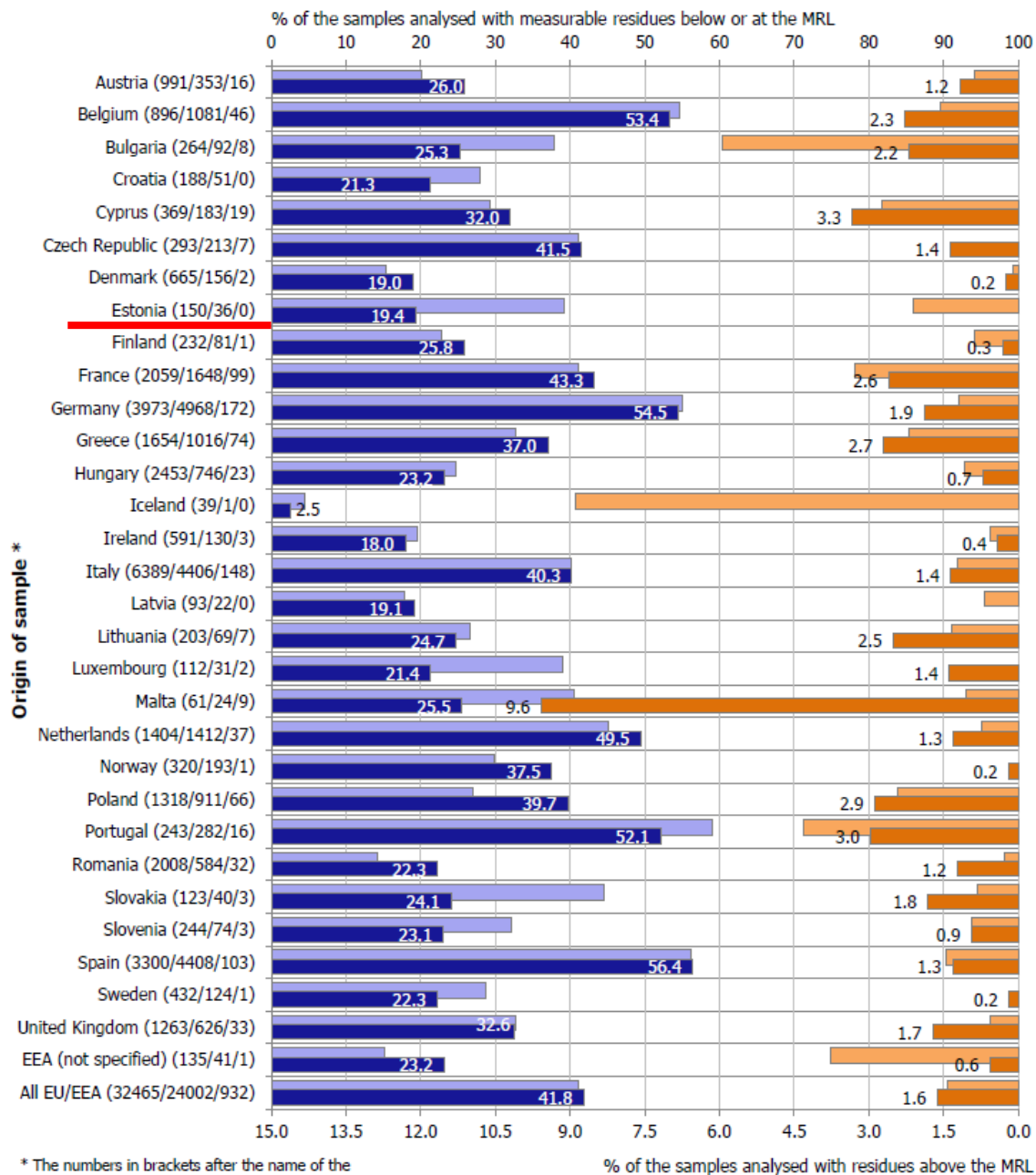
■ Measurable residues below or at the MRL

■ Residues above the MRL

Unprocessed food products

% of the samples analysed with quantified residues below or at the MRL

EFSA kokkuvõte 2015. aasta EL ja EEA seireandmete baasil – TKVJ analüüsitulemused vastavalt toidu päritoluriigile

* The numbers in brackets after the name of the country of origin refer to the number of samples below the LOQ, number of samples with measurable residues below or at the MRL and number of samples exceeding the MRL taken in 2014.

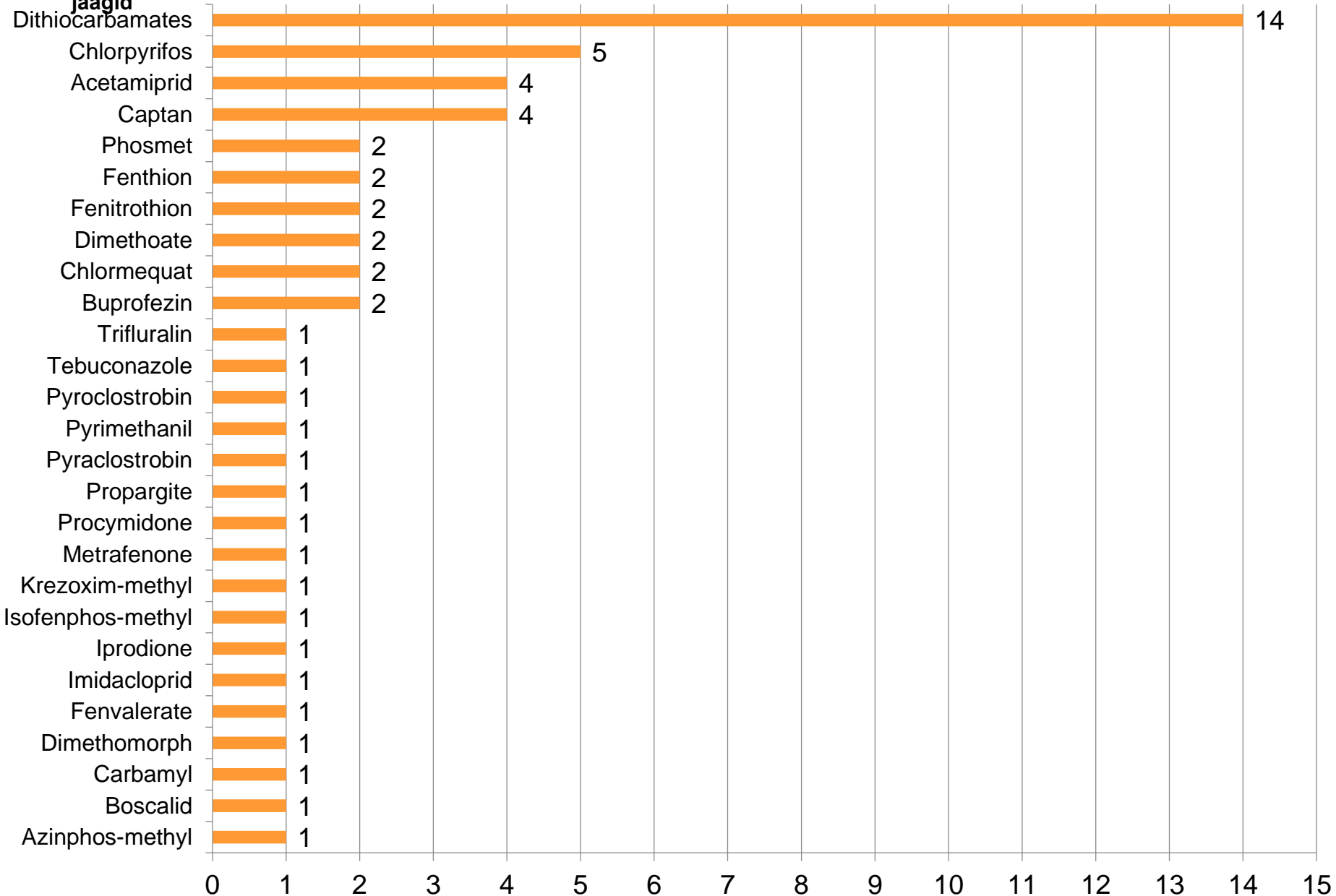
■ 2013 measurable residues ≤ MRL ■ 2014 measurable residues ≤ MRL
■ 2013 residues > MRL ■ 2014 residues > MRL

2007 - 2016.a võetud proovide arv, milles vastavat TKVJ kogus on üle piirnormi

30.11.2017

Taimekaitsevahendite

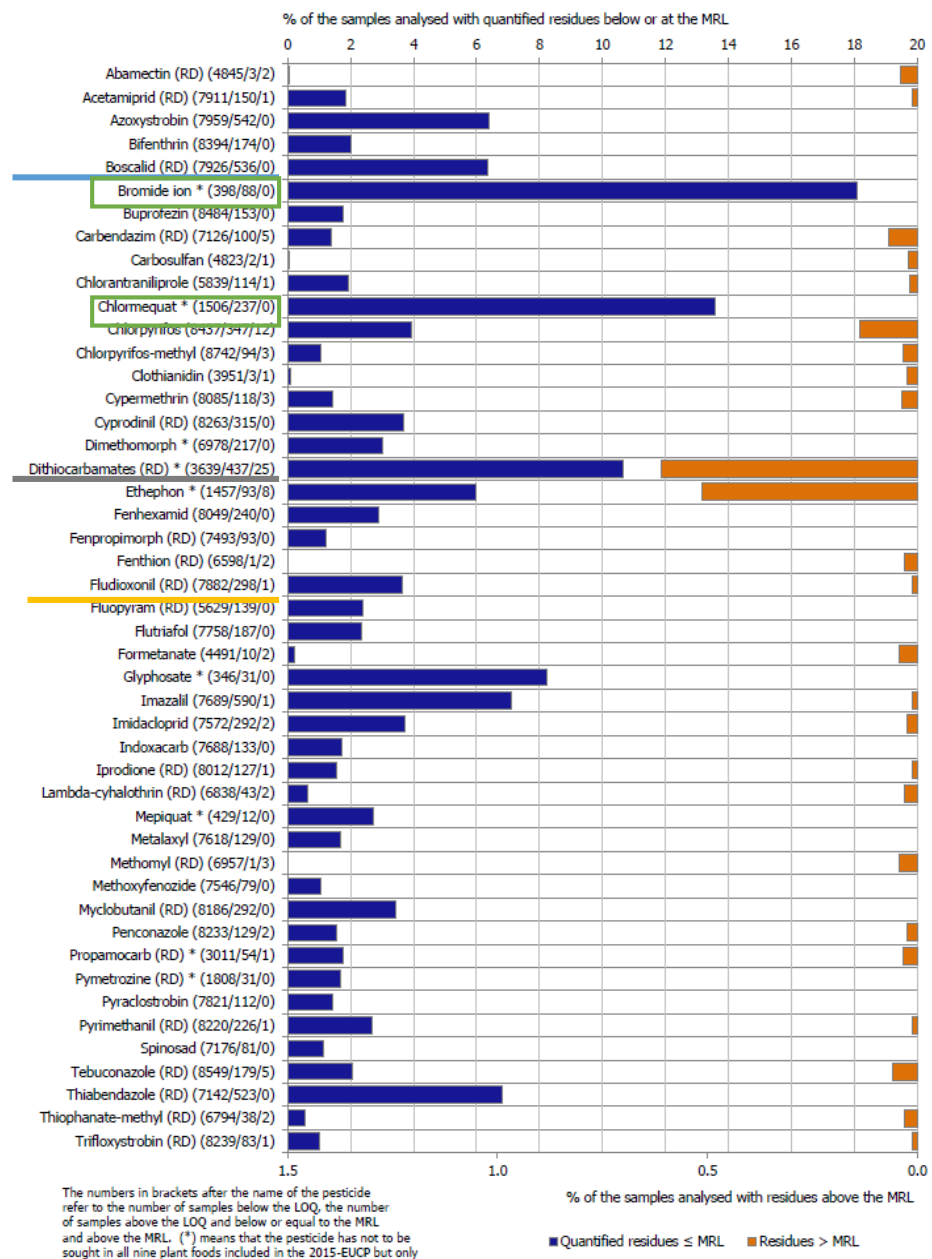
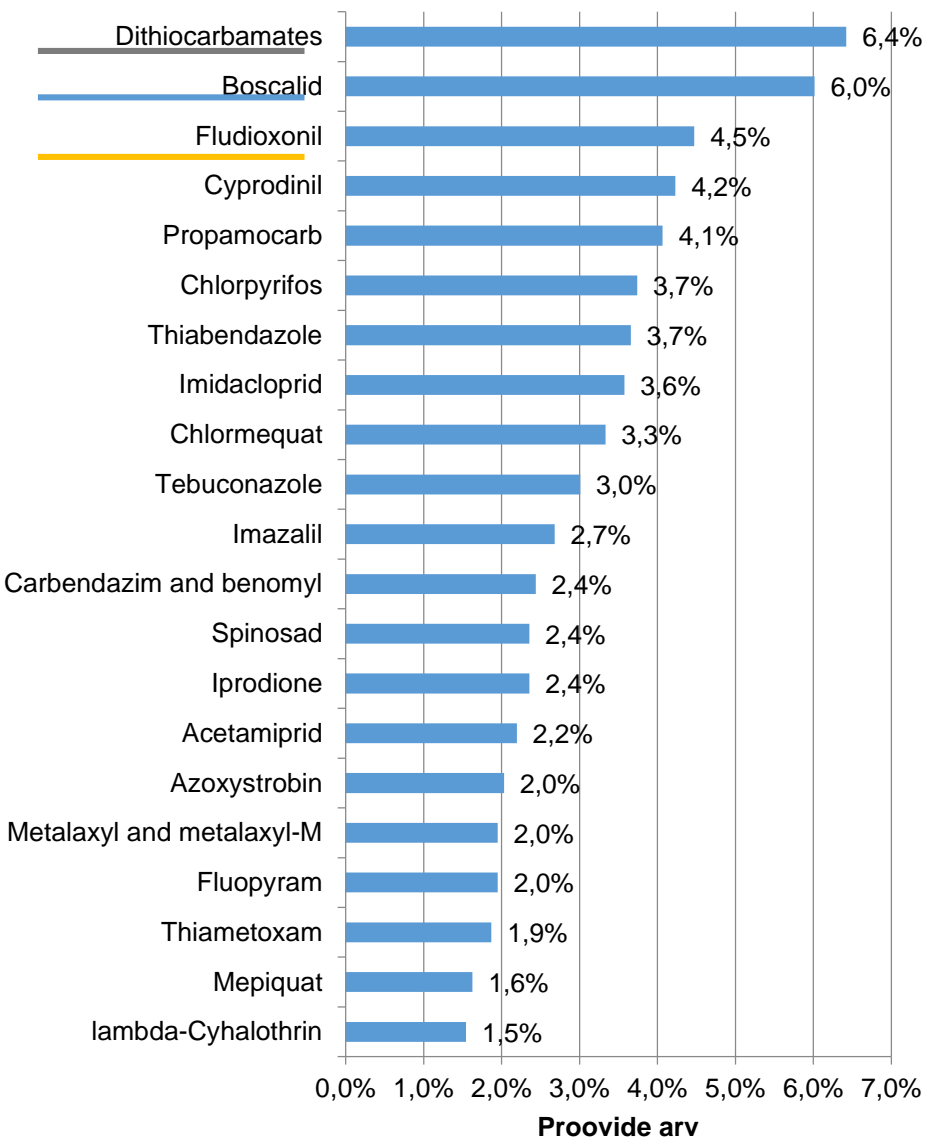
jäägid

Proovide arv

Eestis 2013 – 2016.a leitud TKVJ esinemise sagedus uuritud proovides ning 2015. aastal ELi ja EEA riikides analüüsitud toidus sisaldunud jääkide leidumise sagedus

30.11.2017

EFSA aruanded

EFSA koduleheküljelt on koondraportid kõigile kättesaadavad.

Viimane raport on leitav siit: <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/4791> .

VETERINAAR- JA TOIDUAMET

Aitäh!

Kadi Padur

Kadi.padur@vet.agri.ee